

Produkcija Radionice kreativnog pisanja 2017.

Put u središte kratke priče

25. listopada 2017.

Dani Ksavera Šandora Gjalskog 2017.

Voditelj: Miroslav Mićanović, prof.

Sadržaj

Ana Gregorić (GimAGM).....	2
IZMEĐU DVA SVIJETA.....	2
Ana Leona Lončar (GŠ Varaždin).....	5
JESENSKA KRV.....	5
Eva Jakuš (GimAGM).....	6
JESEN.....	6
Ema Smolić (GimAGM).....	8
SUNOVRATI.....	8
Janko Mikac.....	14
MIRIŠU LI MI TO SJEĆANJA NA ŠAFRANE?.....	14
Klaudija Hubak (GimAGM).....	14
SVJETOVI.....	22
Lucija Pozaić (SŠ Bedekovčina).....	23
DA MISLIŠ O MENI.....	23
Marta Balijska (GimAGM).....	25
IZDANJE.....	25
Rebecca Posavec (GŠ Varaždin).....	28
RIJEČI SE ODJEDNOM RAZLETE U RULET.....	28
Vid Lež (GimAGM).....	30
ORMAR.....	30
Edi Erceg (GimAGM).....	36
PISAC.....	36
Anita Žeželj (GimAGM).....	34
ZAŠTO?.....	34

Ana Gregorić (GimAGM)

IZMEĐU DVA SVIJETA

Otvorila sam oči. Zrake sunca kroz zavjesu prodirale su do kreveta i padale mi na noge. Nisam osjetila njihovo milovanje. I krevet se jutros činio hladnijim no inače. Vjerojatno jer je on ranije ustao. Ustala sam i pospremila plahte koje su po sebi imale cvjetne uzorke. Kupio ih je kad se vraćao s puta. Znao je da volim cvijeće, ali i da želim nove plahte jer su mi stare bijele dosadile. Otvorila sam prozor, a potom obula papuče i izašla iz sobe.

Dugim hodnikom dospjela sam do blagovaonice. Otvarala sam ormariće i hladnjak tražeći nešto za doručak, ali sam shvatila da ne osjećam glad. Onako odmorna, sjela sam na kauč i upalila televizor jer mi je bilo dosadno. Stala sam mijenjati programe i ni na jednom od njih nije bilo ništa zanimljivo. Smrknuta lica ostala sam sjediti. Pogled mi je lutao po stanu kao da nešto tražim. Zaustavio se na slavini iz koje su kapale kapljice vode. Svakim svojim „tup, tup“ privlačile su pozornost. Ustala sam i otišla u kupaonu. Pomislila sam da će me jedna dobra vruća kupka oraspoložiti. Ostavila sam vodu da teče dok sam otišla po čistu odjeću i ručnike.

Mojim povratkom, kada je bila gotovo puna. Brzo sam skinula spavaćicu i polako ušla u nju. Sjela sam. Vode mi je bilo do ramena. No, nije bila vruća. Pričekala sam još neko vrijeme i shvatila da nije ni hladna. Nisam bila sigurna kako je to moguće, ali kao da nisam bila u vodi, već u nekoj čudnoj tekućini koja nema nikakve temperature. Čudne su me i zabrinjavajuće misli počele spopadati. Odjednom sam začula otključavanje ulaznih vrata. „Mora da je on“, pomislila sam. Požurila sam iz kade kako bih mu se pridružila. Navukla sam traperice i majicu. Otvorila sam vrata i izašla. Pogledom sam ga potražila. Sjedio je u dnevnoj sobi i radio nešto na laptopu.

Nije digao pogled, niti me pozdravio. Ruke sam stavila u stražnje džepove pa izustila: „Hej, mili!“ Nasmiješila sam se i očekivala odgovor. On je nastavio buljiti u ekran. Nisam znala što da mislim. Je li me ignorirao? Nemoguće. Razljutila

sam se. U meni se nagomilao gnjev. Udarila sam rukom o zid, a plava kosa ošinula mi je oči i lice. Čekala sam njegovu reakciju. Digao je glavu i samo pogledao u stranu kao da nešto osluškuje. Vratio se poslu. U nevjerici sam mu prišla. Drhtavom rukom sam mu mahnula ispred očiju. Gledao je ravno kroz moju ruku i nije prekidao radnju. Uplašila sam se i suznih se očiju udaljila unatraske. „Nešto se ipak događa. Da mi je bar znati što“, pomislila sam. Čučnula sam u hodniku i zagrlila koljena.

Ostala sam dugo u tom položaju. Više ga nisam ni gledala. Samo sam slušala njegove kretnje. Molila sam Boga da je sve to samo ružan san. Bilo je prošlo osam sati navečer i odlučila sam otići u spavaću sobu kako bih namjestila cvjetne plahte na krevet i legla. Ležala sam sama nekoliko minuta, a onda se pojavio on. Izuo je papuče i lagano se smjestio u krevet. Opet me nije primijetio. Nisam mogla odlučiti bih li ga pokušala dotaknuti ili ne. Ruka mi sama napravi kretnju prema njemu i ja ga lagano dotaknem. Moji prsti klizili su po njegovoj koži, ali nisam mogla osjetiti glatkoću i toplinu. To me užasavalo.

Trznuo se i ja sam naglo povukla ruku k sebi. „Možda je bolje da ga samo promatram“, rekla sam samoj sebi. Moj pogled stao je kliziti po njegovim muževnim crtama lica. Crna poluduga kosa prekrivala mu je desnu stranu lica. Ispod prćastog nosa nazirale su se tanke usne. Jako sam ih željela poljubiti. Snažnu ruku gurnuo je pod glavu. Nekoliko minuta se tu i tamo zamigoljio, a onda je zaspao. U snove sam potonula i ja, nadajući se da će sutra biti sve u redu. Ustao je prije osam sati. Ja sam već bila budna. Sjedila sam u boravku, ni gladna, ni žedna. Ništa se nije promijenilo. Prolazio je kraj mene kao da sam duh. Spremao se za izlazak iz stana.

Odlučila sam ga pratiti. Nadala sam se da ću nešto korisno saznati o ovoj situaciji. Vani je bio sunčan dan. Grane drveća mirovale su pa sam zaključila da ne puše vjetar. Hodao je brzim korakom niz ulicu. Teško sam ga pratila. Skrenuo je lijevo gdje se nalazio kafić u kojem smo stalno pili kavu. Ušao je i naručio. I ja sam htjela, ali sam se sjetila da ne mogu jer očito ne postojim. Opet sam se rastužila, ali sam odlučila da taj dan neću plakati. Nakon što je u samoći popio kavu, zaputio se u parkić. Često smo šetali kroz njega smijući se i

razgovarajući. Ovaj put smo ga prošli u mrtvoj tišini. Zapitala sam se kako se on osjeća i što misli. Kad bih mu barem mogla pročitati misli i doznati što se zaista dogodilo. Stavio je ruke u džepove i zastao.

Zagledao se u nebo i uzdahnuo, a onda nastavio hodati. Tu i tamo bi pozdravio poznatog prolaznika i pitao ga kako je. Iz parkića se zaputio na tržnicu. Hodali smo među ljudima kao nekada kad smo zajedno išli u kupovinu. Sada se činilo kao da svaki ide sam. Zastao je kraj cvjećarnice. Stao je birati cvijeće. Dok je razgledavao, osjećala sam radosnu nestrpljivost jer sam mislila da će mi kupiti ono najdraže. I kupio ga je. Bijele i crvene ruže. Ali mi ih nije dao. Kao sjena, nastavila sam ga pratiti. Usporio je korak. Dugo smo hodali. Nisam se ni obazirala kuda. Kad sam pogledala ispred sebe, primijetila sam da se približavamo groblju. Osjetila sam nervozu. Sad smo već bili hodali među grobovima. Hodala sam iza njega kao da idem na vješanje.

Zaustavio se kod jednog. Čučnuo je i stavio cvijeće u vazu. To nije bilo jedino cvijeće na grobu. Bilo ga je mnogo. Grob se od sveg tog šarenila jako isticao. Bilo je i mnoštvo šarenih lampiona, pogotovo na rubovima. Cvijeće je ipak bilo za mene. Okrenula sam se. On je plakao. Poželjela sam ga zagrliti. I jesam. Iako oboje nismo osjećali jedno drugo. Iz džepa je izvadio našu fotografiju. Gledao ju je i brisao suze s lica. Plakao je jer sam umrla. Jer je moje mrtvo tijelo, koje je nekad bilo samo njegovo, ležalo u tom šarenom, ali hladnom grobu.

Ana Leona Lončar (GŠ Varaždin)

JESENSKA KRV

Šapat žena. Kiša šumi. Čekanje. Čekanje. Čekanje... Neprekidna spirala u glavi. Spirala načinjena od straha i žila. Ruke se znoje i pomalo drhte. Čekanje. Čekanje... Zamišljam taj osjećaj. On je zastao negdje u djetinjstvu. Gledam žile. Pratim njihov put. Čekanje... Spirala poput pijavice proguta djevojčicu u meni. No sada shvaćam da u njoj postoji još jedna velika volja za životom. Želja za spoznavanjem sitnica. Želja za buđenjem. Želja za osjetom strujanja krvi. Jesenska krv. Gusta. Zdrava krv. Tamna.

Eva Jakuš (GimAGM)

JESEN

Obično kad ljudi pomisle na prirodu, pomisle na nešto živo, nešto lijepo i očaravajuće.

Iako ja nikad nisam bila netko tko bi toliko hvalio nešto takvo kao što je priroda, uvijek sam se nadala da ono što me okružuje neće reflektirati nešto što sam oduvijek prezirala u ljudima – mlitavost, bljutavost. Ali eto, hodajući prastarom cestom kojom sam prošla već milijun puta, osjećajući se neimpresionirano, lijeno gledajući oko sebe, osjetila sam ogorčenje.

Cijela je ulica bazdila po ustajaloj kišnici što se nakupljala u rupama popucalog asfalta, a vonj što je dolazio od trulog otpalog lišća što je činilo malene hrpe pokraj ruba ceste nasilno mi je ulazio u nosnice, dok mi je zvuk sitnog šljunka grebao uši. Sablasne grane oronulih, golih stabala nadvijale su se nad putem kao kakve demonske ruke što samo čekaju da te zgrabe, a nedaleko od njih se mogla pronaći pokoja mokra, trula, otpala grana što se više nije mogla držati u zraku.

Minijaturne kapljice kiše bole su mi obraze, hladnoća nagrizala gole dlanove i uši, a ledeni vjetar tjerao suze van. U daljini se nadzirao stari most, hrđav, jarke crvene boje skoro u potpunosti oguljene, istrošenog betona.

Dio koji sam najviše mrzila bila je rijeka. Pričali su mi da je to nekad bio prekrasan prizor, ribolov, kupanje, igra i veselje, no bilo je očito da su ti dani bili davno gotovi. Zeleno-smeđa voda neopisivo je smrdjela po svakojakim toksičnim otpadima i čovjek bi se jako začudio da u nečem takvom ima života, ali ima. Ne ničeg lijepog, naravno.

Riba skoro da više i nije bilo, kreket žaba, zujanje komaraca i svakakvih insekata skladali su neprestanu riječnu simfoniju, a jedina uzbudljiva stvar u ovoj ustajaloj masi bakterija i toksina bilo je kad bi se na njenom mirnom dijelu ukazala riječna zmija što bi u potrazi za plijenom svojim sićušnim tijelom uzburkavala vodu i mutila odraz drveća i nakupljenog smeća što su ga ljudi ovdje ostavljali.

Kad bi barem pljuštalo, a ne kapalo tek toliko da iritira, kad bi barem bila zima pa da je sve mrtvo i bijelo ili ljeto pa da sva živa bića postiču vrhunac svog postojanja, da sve cvate i miriši.

Jesen je bila jedna od najbolnijih, ali najboljih ironija. Sve je toliko lijepo, živahno i na izgled puno boja, a eto, priprema se za umiranje. Sve je ranjeno, mrtvo iznutra, ali za sve ostale ima smiješak na licu, najljepši na svijetu. No, iza svakog grimiznog tona je krv koje je sve manje, iza svakog smješka je srce koje se slama, iza staklastih tragova rose što su stvarali bezbrojne duge danju beskrajno duge proplakane noći. Rijetko tko obraća pozornost na trulež kraj sve te ljepote.

Bacila sam kamenčić u rijeku i pažljivo gledala kružne valove koje je uzrokovao. No, možda je tako i bolje, da trulež vidim samo ja. Svijet je zato u mojim očima malo ljepši, jer ne bi na ovome svijetu bilo ljepote da nema truleži s kojom bi ju se usporedilo.

EMA SMOLIĆ (GimAGM)

SUNOVRATI

Preludij

Svi teže ljepoti. Tko tvrdi da je sasvim zadovoljan komadićima savršenstva koje je uspio tek dohvatiti i okrznuti, ili je mrtav ili je lažac. Prvi su, naravno, mrtvi u duši i toliko daleko od čistoće da je ne mogu ni priželjkivati. Sretni smo mi koji stremimo bjelini jer to je dovoljno da pokreće dušu. Molila bih vas, dragi čitatelji, da zamislite najljepšu impresionističku sliku. Punu cvijeća, nježnih boja i s kućicom u livadi, ljepšu no što bi to Monet ili Renoir mogli zabilježiti. Kućica neka bude bijela i osamljena. Neka ima jedan kat i dva prozora ispred kojih su zasade ruže. U njoj zamislite četiri prostorije: jednu svijetlu s drvenim križem na zidu, prekrivenu starim parketom i malim sagom; kuhinju s plavim detaljima i porculanskim posuđem ukrašenim cvijećem, također plavim; skućenu kupaonicu u koju s prozorčića na vrhu zida dopiru najsvjetlije zrake Sunca, te spavaonicu u koju jedva stane minijaturni drveni krevet sa svježim opranom bijelom posteljinom s nacrtanim cvjetićima i isti takav, drveni, niski ormar. Na njemu neka stoji vaza, a u vazici neka žive sunovrati. Neka i oni budu bijeli i okrenuti svjetlu, kakvima sunovrati i običavaju biti.

Sada zamislite najljepšu Debussyevu skladbu. Prvu arabesku ili koja god vam je draga. Isključivo klavirsku, najlakšu, najsvjetliju i najprozračniju. Ona svira u pozadini ovog nestvarnog svijeta. Dobro je upamtite jer ćete primijetiti kako predivno ispunjava praznine između trenutaka.

I.

Sam je početak skladbe. Osim glazbe, čuje se tek prigušeni zvuk otvaranja vrata i koračanja po parketu. Djevojka valovite kose sa sebe miče proljetni kaputić i maramu i tu i tamo zagazi u odraz zrake. Kao da pleše, zavrti se i eto je već u kuhinjici gdje toči čaj i bokal vode. Kuhinja vodi u spavaonicu. Otvori prozor, pogleda i pomiriši sunovrate. U vazicu ulije svježnu vodu, a starom zalije

ružice. Nekoliko je praznih trenutaka gledala u šalicu čaja, kada je čvrsto i odlučno primi te i njome napoji cvijeće u vazi. Nakratko se prekida glazba kako bi se čuo vjetar koji je izrazito snažan. Kada promoli glavu kroz prozor, osjeća se kao da ju udara svom jačinom, no ne smeta joj – ugodno je, a vjetar je topao. Sjedne na dasku i pusti da joj se noge pretvaraju da zbog vjetra trče zrakom. Rado bi razmišljala, no ne može jer ovdje nema ničega o čemu bi se razmišljati dalo. Vremena nema i ima ga previše, a jedini je prostor samo ova koliba i polja što se beskrajno protežu oko nje.

Kako ne razmišlja, razgovara s ružama.

– Ružice moje, dobro vam jutro!

– Jesi li se naspavala? – odvratilo bi joj cvijeće.

– Nisam, drage, – pogladila bi im latice – čitavu sam noć hodala.

– I što si zanimljivog doživjela?

– Zanimljivog ništa.

– Odlično! – zahihotala bi se zadovoljne ružice. – A što si običnog doživjela?

– Vidjela sam pšenicu.

– Opiši nam, opiši! – nastala bi graja.

– Nisam sigurna je li uistinu tako zlatna ili joj je boju podario Mjesec, no mogu reći kako je zaista lijepa.

– Ljepša i od sunovrata?

Uz kratku stanku odgovara: Naravno da ne!

Potaknute odgovorom, blago je savjetuju: Molimo te, nemoj nas napustiti. Potrebne smo ti.

– Neću, vjerujte. Znam, drage moje, da su sunovrati, blagi, meki i bijeli sunovrati, puno ljepši kada se uspoređuju s vašom žarkom, trnovitom ljepotom.

– Ako se dobro sjećam, nisi se nikada ubola na nas.

– Nisam, mile moje.

– Ako želiš još više voljeti sunovrate, moraš se jednom ubosti!

– Moram li?

– Moraš, tako je određeno. Vjeruješ li da postoje neki koji se tako oprezno dive našoj ljepoti da se nikada ne ubodu? Takvi, draga naša, ne poznaju sunovrata

– ne možeš, naime, u isto vrijeme gledati i njih i nas. Oni koji se ubodu zamrže ruže i zavole njih; ipak, neki nas pri pogledu na živu im krv koja se tako blisko poklapa s bojom naših latica počnu smatrati sestrama. Ukopaju se u zemlju do nas i preuzmu našu ulogu – zbog toga ti nismo ovo ranije spominjale.

– Zašto mi sada to govorite?

– Izrekla si, dušo, kako niti zlatna pšenica nije ljepša od sunovrata.

– Hoćete li me pustiti da još nekoliko dana proživim ovako kako jest, a onda da vidimo što ćemo?

Ruže odgovora nisu dale.

II.

Od jutra je bila tišina. Nije bilo glazbe, samo vjetar koji je puhao još jače nego jučer. Vrijeme je bilo kao i prethodnih dana – proljetno i sunčano, kao da poziva u cjelodnevnu šetnju i divljenje cvijeću. Tako je i bilo – čim je ustala, djevojka krupnih očiju krenula je stazicom kroz polja.

U prvom su se polju nalazile ptice nalik lastavicama. Skrenuvši s puta da pomiluje jednu, začuje Ravelove *Tužne ptice*, a nebo se naoblači. Preplaši se i vrati na sredinu staze, gdje sjedne i zaviče:

– Zašto se žalosne, ptičice?

Jedna od njih samo uperi pogled u nju. Osjeti kako joj kapi kiše padaju na trepavice.

– Ptice, tko vas rastuži? – ne prestaje.

Ona koja ju je maločas prijeteći pogledala, sada samo molećivo pogne glavu nadajući se da će stati. Odlučna, upita i treći put: Ta zašto mi ne želite odgovoriti? Molim vas, preklinjem, želim znati!

U taj tren spusti se na nju, a s njom i na ptice, pljusak kakav još nije iskusila. Malene pokušaju poletjeti, no teške im kapi prizemljuju krila. Zaplaču i uskoro se cijelo polje pretvori u dolinu jecaja. Plače i djevojka jer je napokon saznala zašto su ptičice tugovale.

Zahvalna što se sve ovo zbilo u ovom svijetu koji nasreću nije stvaran, utješi se i, isprana kišom, nastavi koračati putom, čvrsto odlučivši kako se s njega neće

maknuti niti će dalje od njega gledati.

Na idućem su polju cvali makovi. Unatoč obećanju, zagleda se u njih jer su joj tako jako nalikovali njenim ružama. Činili su se sigurnima – čak nisu imali ni bodlji. Ubere jedan i produži dalje, uživajući u znanju da između žarkih, a bolnih ruža i milih, no zahtjevnih sunovrata postoje i živo obojeni makovi na koje se ne može nabosti, čvrsto ih stišćući u šaci.

Treća je livada bila ogoljena, a usred nje stajala je nakupina pougljenjena drva s tek plamičkom vatre. Ona nije znala što je vatra i bila je svjesna kako se ne smije maknuti s puta – ipak, ono malo što je od plamena ostalo sjalo je tolikom svjetlošću i predivnom, prividnom toplinom. Odjednom pomisli: – Ako vjetar nije ugasio taj plam, zacijelo želi da ga spoznam! – te se zatrči prema zgarištu i gurne ruku u središte konstrukcije crnog drva. Prstima joj je prolazila toplina, dok ih previše ne približi i ne osjeti peckanje. Čim ih je maknula, pogleda ih i vidi kako su potpuno crni i bolni. Uplakana potrči do kućice kako bi ih isprala.

Ušavši u sobu, prvo što je zapazila bila je vaza sa sunovratima. Uroni ruku u vodu i ostavi tako da joj se zaliječi. Kad joj se stanje poboljšalo, osjetila je kako u drugoj ruci još grčevito stišće makove. Otvorivši dlan, vidi mnoštvo malih i bolnih točkica. Tek je sada shvatila kako su makovi prepuni gotovo nevidljivih bodlji kojih je bilo puno više nego kod ruža. I tu ruku ispere sunovratovom vodom.

III.

Od sveg voća, djevojci dugih prstiju najmilije su jagode. Za jagode, za šaku jagoda bila bi spremna prohodati kilometre i dane – i jest. Ipak, nije prohodala ni kilometar jer se udaljenost ovdje ne mjeri objektivno – naime, u svijetu ovako osobnom, a univerzalnom, kako bi se mogao u isto vrijeme odnositi na svakoga, ne mogu dvojica koja različito žele nekamo doći proputovati jednaku duljinu. Također, vrijeme puta krati i maštanje o odredištu, čežnja i sreća, što zbog onog što čeka, a što zbog samog puta. Tako da nije ništa ni prešla niti je putujući provela sekundu – jagode je pojela u mislima čim je krenula. Tako je, došavši jednom i fizički do njih, ostala zakinuta. To što je tamo pojela nisu bile jagode, već ljepljiva i polutekuća masa crvene boje.

Krenula je tog jutra prema jagodama čvrsto odlučivši kako si ih neće predočiti dok ne dođe do njih. Kako bi to postigla, svaki put kada bi se zatekla kako im zamišlja miris, morala je stati i pomirisati ruku koja je još uvijek mirisala po sunovratima.

Došavši napokon do njih, dogodilo se nešto neobično – uopće nisu imale ni mirisa, ni okusa, ni značenja. Jedino što joj je tada bilo na pameti bili su njezini bijeli cvjetovi.

IV.

Probudivši se toga jutra, bila je sigurna kako je dan odluke. Nije znala što će se dogoditi i hoće li u tom trenu neobično pasti svjetlo na ruže pa će pomisliti kako im je otpalo trnje i kako se na njih ne može nabosti te kako je sada život s ružama jednak životu u ovoj kućici – nepromjenjiv bez i s dovoljno vremena ili hoće li je ubod toliko zaboljeti da će uz ruže zamrziti sve cvijeće zaboravljajući kako su i sunovrati jednom rasli u zemlji. Ipak, unatoč svoj nesigurnosti bila je toliko sigurna da je došao dan odluke i da će odluka biti valjana da se pitala odlučuje li uistinu ona sama. Je li uistinu i bitno tko odlučuje? Zar ne priželjkuje najljepše posljedice, čak i ako ih nije svjesno izabrala?

Pošto zakipi voda u loncu, valja naći vrećicu čaja koja najbolje odgovara raspoloženju i ukusu onoga tko će taj čaj piti. Djevojka brzih nogu stajala je pred kutijom punom raznobojnih vrećica bespomoćno mirišući svaku od njih. Kamilica, kadulja, šipak, borovnica, crni i zeleni čajevi također kao da su gledali u nju.

– Izaberi nas! – vikali su osušeni cvjetovi kamilice – izaberi, izaberi! Mi nudimo smirenje, pogledaj samo te nježne tonove žute boje što se prelijevaju na bjelinu naših latica – kao kod... ma kao kod sunovrata! Što ti znaš kakvi su oni, sunovrati. Sve je to isto – a mi smo ti bliži!

– Divlje ruže – kaže šipak – mi smo divlje ruže. Kao prave, no na nama ne vidiš trna! Iste smo boje kao i tvoja krv, no na nama se ne možeš ozlijediti tako da poteče!

Zaklopila je oči i uzela prvu vrećicu što joj se našla pod prstima. Čaj je bio tužan.

Je li važnija sloboda odluke ili sloboda sreće? Od čega je – ne zna, što joj poručuje također, ni što će s njime sada. Odluči činiti ono što je uvijek instinktivno činila – uzme propali čaj i njime napoji sunovrate u vazi.

Oni su, pak, procvali. Toliko su bili lijepi i bijeli da je na ruže i dogovor potpuno zaboravila. I ona se odjene u bijelo i nastavi tako sretno *neživjeti* – sa sunovratom u kosi.

Janko Mikac

MIRIŠU LI MI TO SJEĆANJA NA ŠAFRANE?

Prošla su već 3 tjedna, a da nisam otišao dalje od niskog zida koji dijeli balkon s urbanom divljinom. . Kako je tamo vani? Je li se vrijeme potpuno promijenilo ili samo sramežljivo sije sunce poslije one mećave? Hm, trebao bih ipak proviriti da procijenim vrijeme za narednih nekoliko dana. Možda ipak odem sutra do šoping centra, da mi ne ponestane hrane ako bude opet nevrjeme. A opet, zgrada je pored onog kafića gdje ona često pije kavu nakon ručka sa prijateljem. Uh, u glavi mi je na 100 mjesta. Ako nije vrijeme kada se vraća iz škole, onda je možda sa ekipom u noćnom izlasku. Kada bi barem bilo neko mjesto gdje mogu ići a da nije na njezinim uobičajenim rutama. Zbog svoje prevelike okretnosti, ne daje mi šanse i da izađem na 5 minuta. A da samo izađem na 3 sekunde na hodnik kako bih udahnuo svjež zrak. Hm? Joj... na mom katu živi ona prijateljica koja bi joj mogla biti vršnjak. Povraća mi se od same pomisli na još jedan tetes – e – tetes s njom nakon onog što se desilo. Oh, gle dekicu koju dugo nisam koristio, možda da malo prilegnem pa da opet za pola sata razmislim.

Ovo je pojednostavljeni način kako je Vaughn Garrison provodio svaki dan zadnja 3 tjedna svog iznimno paranoidnog života. Doživio je nešto čemu se nije nadao, pogotovo zato jer je mislio kako za to nema nikakvih šansi. Jer, ona mu je omogućavala stabilnost koju u tom trenutku nije mogao pojmiti. Nakon strašnog događaja koji mu je priuštio ovakvu neurotičnost, pomislio je kako bi bilo najbolje da su ipak ostali poznanici.

Toliko je bio u nemogućnosti prepustiti se zdravom instinktu da je praktički zaboravio zbog čega je nastala kavga. Je li bio previše drzak u pokušaju seksualnog kontakta? Ima li to kakve veze sa sramoćenjem ispred njezinih prijateljica? Da nije jednostavno zakasnio na sastanak pa je zauvijek izgubio njezino povjerenje? Nijedna od tih mogućnosti mu nije imala dovoljnu jačinu, bilo mu je samo užasno neizvjesno da li ga ona čeka iza ugla. Roditelji su mu

već dulje vrijeme bili kod njegove bake i djeda, te se nije imao kome požaliti na svoje probleme.

Pokušavao se uklopiti u unutrašnjost stana kako ne bi zapustio svoje hobije. Samo, ono što ga je u tim trenucima navodilo da pusti fiks – ideje na stranu, to mu je više pojačavalo lažne pretpostavke.

Što ako uzmem ove hrđave šalice za kavu i napokon ih ulaštim? Bio bi red da to napravim jer me roditelji mole godinama. Počnimo. Hah, kad bolje pogledam, šalice mi izgledaju kao one u kojima serviraju „nesicu“ u Golden Saffranu. Zašto mi to nije palo na pamet? Bolje da ih ostavim za sad, kao da gledam njezine prste kako ju hvataju i prinose ustima.

Cijeli stan je nalikovao na neki dućan asocijacija gdje je roba skrivena. A može se otkriti jednostavnim nizom radnji koje pomažu kupcima da se prisjete nečeg i steknu pravo na robu. Vaughn je htio pod svaku cijelu pobjeći iz njega, ali nije imao kako.

Hodao je kao nemiran muž u čekaonici kirurgije kojem su odveli ženu na tešku operaciju. U strahu da mu se parket ne istroši od silnog prešetavanja, sjeo je na pod „po turski“ kao da će meditirati.

Tek tada se uspio dogovoriti sa samim sobom da lude pomisli ostavi po strani. Prisilo se da počne slagati događaj dio po dio. Gledajući bijelu boju zida ispred sebe, pokušao je na njemu složiti interaktivnu mapu svog susreta s njom. Bolje to nego da gleda predmete koji ga potiču da razmišlja o glupostima.

Prvo bih trebao razmisliti o tome koliko je moguća svaka lokacija u gradu za ovo što se dogodilo. Kada procijenim koliko svaka od njih ima šanse, mogao bih polako ići od mjesta do mjesta da ispitam ljude koji su u tom trenutku bili tamo.

Na početku mu je ideja u glavi bila bijela i demotivirajuća baš kao zid na kojem je pokušao posložiti priču. Počeo je psovati samog sebe u glavi da kako može imati tako tup mozak. Kako misli od nekud početi kad ne može spojiti dvije misli? *Jebote i sve ovo. Da je dolje još uvijek snijeg, sada bi se bacio s balkona u njega i zavalio se dok me... Ček, snijeg?*

Vidiš, vidiš... možda Vaughn i nije toliko bespomoćan ovih dana. 3 tjedna prije je bio prisutan debeo snijeg koji se, u iznenadnom obratu vremena, otopio dan nakon misterioznog prekida. Običavao je ići na duge šetnje s njom po snijegu kako bi s većim užitkom kasnije uživali u nekom toplom napitku.

Ta mu je činjenica, koliko god ga ohrabrila za dalje, davala dozu tjeskobe. Snijeg je bio prisutan u cijelom gradu tog perioda i nemoguće je bilo odrediti gdje su se uputili.

Opet je dobio napadaj i ne svojom voljom počeo teturati po dnevnom boravku. Preznojavao se u grču.

Ne pazeći ispred sebe, spotaknuo se o snop starog papira za pisanje bilješki. Na njemu su bili važni podaci njegova starog. Približio se kako bi vidio koje su riječi napisane. Značajno je podigao obrvu pročitavši:

– *Ulica Maxa Plancka*

– *Krojačnica*

– *Pokupiti veste i džempere od Beverly (Vaughnova majka)*

– *Obući debelu jaknu zbog oštrog hladnoće*

– *Rok za podizanje robe – 23. 2. 1998.*

Zurio je u te bilješke jer je znao da se iza toga krije neka konkretna pozadina. Postoji neka veza, samo ne zna kakva i sa čime. Znao je samo da je 23. 2. datum njegova ljubavnog brodoloma.

Aha!

Sjetio se kako ga je stari uvijek zafrkavao da će naći njega i djevojku u jednom kafiću pa da ga do mile volje zafrkava pred njom. Čak je znao govoriti u šiframa da testira njegovu analitičnost.

(Stari)

– *Kamo god da išli, pazite da vam ne uletim u jednom trenutku. U mladosti su mi znali govoriti da dobro krojim spačke.*

(Vaughn)

– *Ehehehehe, stari misli da sam ja vesla sisao, e pa morat će učitelj naučiti par finti od svog štíćenika. Krojiš, ha? Proziriji si nego sam te smatrao.*

Samo, kako trag o krojačnici u ulici Maxa Plancka povezati s mogućnosti da smo bili u Golden Saffranu pored? Stiskao je zube u bijesu jer se opet našao u slijepoj ulici. Nos mu je tada potegnuo jedan vrlo lijep miris. Zaboravio je da u kući ima jedan šafran kojeg je čuvao na regalu. Bio je to poklon od njegove jedine ljubavi. Čak je i poruka još uvijek bila uz njega.

– *Za moju vječnu ljubav Vaughna. Da te sočni miris šafrana podsjeti na kafić Golden Saffran gdje me moraš voditi na onaj ukusni Nescaffe. Ak me odvedeš negdje drugdje, gotovo je s nama (U zagradi je nacrtala smajličić s jezikom)*

Napisao je na komad papira sadašnja saznanja.

– *Dan prekida je bio snježan*

– *Jedno od mjesta susreta je bio kafić Golden Saffran u ulici Maxa Plancka*

– *Šafran od nje mi je dao potvrdu da nam je to bilo obavezno sastajalište*

– *Tata je tog dana trebao pokupiti stvari u krojačnici pored*

– *Mogućnost da je, izravno ili neizravno, posrednik u našem prekidu.*

I što sad? Lako se okititi lovorikama kada je sve naizgled gotovo. Još uvijek nema, osim solidnih smjernica, čvrst dokaz da se to zaista zbilo tamo. Odmahnuo je rukom i otišao napraviti neku klopou. Za sad se samo vrtio u krug kao po onom parketu.

Dok je rezao slaninu na sitne komade i lomio jaja, sjetio se kako su u *Golden Saffranu* nekada posluživali doručak. To su bili tako ukusni obroci da se za stol znalo čekati i po 3 tjedna. A kako su on i ona bili najvjerniji gosti, uvijek su imali laganu prednost kod rezervacije.

Ali, kao da je prevladavao osjećaj da je prestanak posluživanja bio relativno nedavno. Zašto mu se prikazuju slike žalosnih kuhara koji napuštaju prostor par dana prije prekida? Pripisao je te misli svojim uobičajenim nebulozama i gladno se bacio na gozbu.

Užitak su mu kvarile tričarije susjeda koji su se opet zakačili oko nečeg za vrijeme ručka. Između njega i njih su bili užasno tanki zidovi koje je mogao probiti srednje jakim udarcem lakta.

Kada je čuo o čemu su pričali, ipak je prislonio uho na zid prije nego ga sruši.

– Čak i svinja koja ulazi u svoj boks se zna glasati u znak pozdrava. A ti ne znaš čak niti to, prase jedno nekulturno.

– Koji je sad problem? Mogu li ja ijedan obrok pojesti a da me ne peglaš sa svojim degutantnim usporedbama? Bolje da pojedem u miru nego da s punim zubima pričam o svečanom doručku za našu godišnjicu braka. Jaka stvar, samo treba dignuti slušalicu i reći koje jutro dolazimo.

– Opet si pametan, mulac jedan. Stalno ponavljaš kako je to gotova stvar, a kad pogledam prema telefonu, još uvijek sakuplja prašinu. Pa, ako ti se svaki ručak sluša moja propovijed, ima da se navikneš.

-Pazi, da ne ispadne ko prošli put kad si zbog trule salame 4 dana bila na intenzivnoj, pokušavam pronaći najbolju raspoloživu lokaciju. A kako su Golden Saffran zatvorili dvadeset trećeg, moram čekati da završe obnovu. A i pretpostavljam da znaš zašto je telefon zaprašen.

Vaughn se na predzadnji komentar prekozidnog muža zagrcnuo slaninom i počeo kašljati kao da mu nema spasa. Onaj zadnji dio o telefonu nije mogao čuti koliko je žestoko hroptao.

– Pa gdje smo onda bili u vražjoj materii!?

Već je skoro izletio van iz stana od sreće kako je vješto složio slagalicu. A sada se zbog slučajnog komentara našao na početku istrage.

Srce mu je tuklo kao u bolesnika s hipertenzijom. Nije više mogao podnijeti ovakve uvjete življenja. Okružen mislima koje su mu opasno smrdjele na neki mentalni poremećaj i 4 perolaka zida koji su samo ispuštali staračke svađe.

– Vaughn, smiri se malo. Ne pizdi prerano i ne pokazuj da imaš pizdu. Sjeti se koji bi to slijedeći trag mogao biti a da može nešto pametno reći o ovom slučaju. Ajde stari, uključi to sivo pecivo u glavi. Zbog čega te cura voljela ako ga nisi ni imao?

Prva stvar koja je u tom trenutku bila do njega je telefon. Primio ga je u ruke kako bi aktivirao telefonsku sekretaricu. U prošlosti su se ona i on dosta znali sukobiti zbog nejavljanja na telefon, pa je moguće da uređaj ima stare materijale. Na njegovu žalost, nakon slijedeće poruke je dobio sve uvjete za dobrih 6-7 dana samice nekog sanatorija.

– Ova obavijest je snimljena unaprijed. Najiskrenije se ispričavamo što uređaj nije u stanju primiti poruke. Provjerite stanje telefonskih kabela ili nazovite svoju telefonsku kompaniju.

Na drugom kraju grada su se začula crkvena zvona za misu u 19 sati – Vaughn ih je svojim krikom vjerojatno nadglasao.

Naoko pobijeden, ležao je na podu svog stana. Sa snijegom su se rodile njegove nade, a i s njim su i umrle. Kako su već tjednima odsječene linije zbog mećave koja je poharala grad, nemoguće je koristiti telefon. Cimnuo ga je miris nekog začina koji je ušao kroz njegov prozor. Bio je siguran da mu je puno značio u prošlosti.

Šafran?

Možda nije puno vidio zbog crvenih očiju, ali njuh mu je bio onaj stari. Napokon, odlučio je napraviti strateški važan korak i kročio s obje noge na balkon. Odista, bio je u pitanju šafran, te ga je sa sobom donio stari prodavač Larry nasuprot zgrade.

Nostalgično se osmjehnuo. Jer, kakav bi Golden Saffran bio da ne poslužuje jela na bazi tog začina? I da nema vlastitog prodavača koji ga prodaje gostima za domaću uporabu? Bilo mu je drago da je šafran jedina konstanta koja nikad ne iščezava.

Počeo je vikati prema njemu, nadajući se da će mu uputiti kratak pogled. Samo što je stari bio gluh ko top i ne bi čuo ni urlik s pola metra. Naposljetku je počeo mahati rukama. Radit će to dovoljno dugo dok ga starac ne zapazi. Kada su im se pogledi ukrstili, nije se znalo tko je od njih dvojice bio iznenađeniji. Vaughn nije znao kako da Larryu ukratko objasni svoju situaciju, a da se pritom ne dere ko manijak. Preostala mu je samo jedna mogućnost – Mahat će rukama sve dok Larry ne shvati poantu. U sekundi je morao postati najvještiji pantomimičar koji je ikada postojao.

Gorljivo je pružio ruke u smjeru ulice Maxa Plancka, dajući mu do znanja da je nešto važno u pitanju. Razmahao se njima lijevo, desno kao da želi prikazati manevar po prostoru. I, kako bi spojio tu radnju s određenom osobom, pokazao je prstom do sebe. Kao glavni motiv svoje šarade, slegnuo je ramenima i skvrčio

dlanove u znak zbunjenosti. Ostao je u takvom položaju sve dok je prodavač razmišljao što sve ovo znači. Napokon, nakon 3 vrlo duge minute, Larry je samo pokazao prstom prema gore – kimnuo je glavom kako bi potvrdio da zna o kome se radi.

Kao da je Vaughn čekao na ciljani znak kako bi mu se glava razbistrila. Ne samo da mu se razbistrila, već je projicirala jednu vrlo značajnu sliku. Vidio je kroz prozor zasljepljujuću bjelinu koja je bila prisutna onog kobnog dana. Kao da se pomirio sa svojim unutrašnjim sobom i napokon krenuo van.

Počeo je s laganim koracima, nesiguran u to što se upušta. Kako mu je slika onog dana ispred njega bila postojana, išao je sve sigurnije. Sve je bilo u potpunosti identično, netko bi pomislio da se povijest vratila 3 tjedna unatrag. Praktički od nikuda, čudna prilika se našla 5 metara od njega. Bila je obučena baš kao da je vani minus trideset. Odabir odjeće je bio identičan onome što je obukao par tjedana prije. Isti sivi baloner, crne ulaštene cipele, lagani šeširić i ukrasna marama oko vrata. Tri ulice zaredom, činilo se kao da idu u istom smjer. Tada je 100 metara prije ulice Maxa Plancka, prilika skrenula.

- Ma hoćeš li čekati čovječe, da završimo put zajedno!

Čovjek ga nije mogao čuti, pripadao je drugoj epohi u kojoj se Vaughn nije trenutno nalazio. Ipak, oboje su bili na istom zadatku.

Prolazio je pored gomile koja se natisnula ispred njegova dvojnika, pazeći da ne privuče previše pažnje na sebe. Uz puno *oprostite!* i samo malo uzvika, oboje su s par sekundi razmaka došli do draguljarnice. Imao je strašno loš osjećaj.

Čekao je da izađe cijelu vječnost, pritom se nižući naprijed natrag jer je vjetar neprestano mijenjao smjer. Nije mogao objasniti zašto se pločnik tako brzo ispraznio, zar su svi u isto vrijeme ušli u dućan?

Već se mislio vratiti kući, ali tada se kroz zrak prolomilo glasno ridanje. Ne samo glasno, to je bila strašna halabuka! Vaughn, njegov dvojnik i preostali znatiželjnici, potrčali su teškim korakom kroz dubok snijeg. Borili su se s ravnotežom kao da su u divljini Aljaske.

Došavši u ulicu Maxa Plancka, teška je srca zaključio da je ovo kraj puta. Djevojka, na rubu da se zamrzne na smrt, očajno je plakala ispred zatvorenog

Golden Saffrana, sama kao prst. Mnogi su je htjeli dodirnuti, ali je zračila takvom hladnoćom da joj se nije moglo prići. Dvojnici je htio prići kako bi pomogao prije dolaska hitne, ali ga je svjetina zaustavila. Vaughn je na djelić sekunde vidio kako dvojniku iz džepa ispada mala pozlaćena kutijica.

Sam Vaughn je također htio pomoći, ali gurajući se kroz prazan prostor, osjetio je da neprestano udara u tvrdu strukturu. Nije ju mogao probiti, a tako je htio doći do nje.

Tada je shvatio da je cijelo vrijeme pored bijelog zida u svom dnevnom boravku. Paranoje su se pretvorile u halucinacije. Nije više znao što je stvarnost, a što privid.

Do sebe je ugledao nešto što mu se učinilo poznatim. Mala, krhka stvarca koja je sjala među blijedim novinama i časopisima. Izašao je s tim na balkon, kako bi malo došao do zraka.

– *Khm...*

Netko je baš tada pročistio grlo na gornjem katu. I napokon, u tu hladnu kasnu zimsku noć, sinuo mu je dan. Bila je to ona. Tek je tada shvatio zašto je Larry pokazivao prstom prema gore

– *Jao, Vaughn. Ti filozofu nepopravljivi*

Rekoše to u isto vrijeme. Ni minutu kasnije, sreli su se u njegovom stanu i u znak ponovnog sjedinjena, dugo grlili.

– *Tri tjedna sam te zvala sa gornjeg kata i kucala na vrata, ali ti si izgleda bio toliko zadubljen u svoj film da me uopće nisi doživio. Što si uopće radio?*

Zaustio je kao da će odgovoriti, ali mu je po ko zna koji put, pažnju odvuкао miris šafrana. Odlučno se digao i premjestio ga neka miriši na balkonu koliko želi. Kada je sjeo natrag na kauč, teatralno je udahnuo i počeo

– *Donna, sad ću ti prepričati jedno nevjerovatno iskustvo...*

Kraj.

Klaudija Hubak (GimAGM)

SVJETOVI

Ona je njemu pokazala samoću. Predstavila mu ljepotu mraka i tišine koji bistri um. Demonstrirala mu je vriske duše koje nije mogla ispustiti. On je njoj pokazao društvo. Predstavio joj krasote svjetala u mraku i buke koja je tupila sva osjetila. Dao joj je svoj svijet na dlanu, kao i ona njemu.

Gledali su i divili se ljepotama oba svijeta za koje nisu smatrali da mogu postojati istovremeno. Gubili su se u sjaju tih vatri; prevarili su ih vlastiti osjećaji. Zaboravili su na svijet koji vide i kojeg su nekoć gledali, u kojem su jednom živjeli.

Uvidjeli su razlike među njima i podebljavali ih tako dugo dok nisu izgubili osjet za sličnosti. Izgubili su jedno drugo, izgubili su najvrednije poklone koje su međusobno na dlanovima razmijenili. Za njih više nije postojala ljepota koju su gledali. Nestala je vatra osjećaja koja ih je obuzimala. Rijeka zaborava širila se svakom kapi istaknute razlike. Zapeli su u tuđem svijetu, zauvijek nesvjesno napustili svoj i nisu mogli naći put natrag.

Sada stoje na cesti bez puta, putokaza, sjećanja, osjećaja i bilo čega bitnog. Stoje na zemlji suhoj, hladnoj i tvrdoj od zaborava, a tjeskoba ih obuzima svakom prolazećom sekundom zbog bezglavog gubitka bitnog dijela sebe. I čekaju... čekaju onaj dan kad će se sjetiti svog svijeta i ljepote u kojoj su živjeli. Nadaju se kako nije sve izgubljeno, no za njih je već kasno. Šibica osjećaja koja je plamtjela između njihovih duša spajajući i obasjavajući njihova srca, sada je zauvijek ugušena svjetlom mraka, uzaludnosti i zaborava.

Lucija Pozaić (SŠ Bedekovčina)

DA MISLIŠ O MENI

Trebam te

Meni samo ti fališ,
da se sa mnom zezaš, šališ
da mi pričaš priče
dok zora sviče
da mi uđeš u san
i popraviš mi dan
da misliš o meni
kad tuga je u tebi
da budeš tu kraj mene
da tečeš mi niz vene
ja trebam zagrljaj tvoj
trebam te da budeš moj

Čekam

Uvijek bio si moj
sada samo si svoj
ne znam više ni kuda ni kamo
ali znam samo
da želim tebe
da budeš tu kraj mene
imali smo nešto vrijedno
uvijek bili smo jedno
a sad me prezireš iz dna duše

zbog tebe svi moji snovi se ruše
ti me sprečavaš u svemu
ne daš mi blizu njemu
a znam ne voliš me više
ni ipak bio si mi sunce poslije kiše
i ne znam kako da zaboravim te plave oči
ipak još čekam kad će mi opet doći

Marta Balija (GimAGM)

IZDANJE

Sjedeći ujutro na terasi kafića na glavnom trgu u Zagrebu, gospodin Mortensen čitao je jutarnje novine i ispijao kavu. Planirao je svratiti do banke i tržnice, ali to će kasnije, jer je ovo jutro baš pogodno za sjedenje i razmišljanje. Kao i svako drugo. Baci pogled na desno razmišljajući o novom sukobu koji se sinoć dogodio u Saboru. No, ubrzo skrene tok misli ugledavši jednu gospođu koja je ovo jutro, kao i svako drugo, odlučila ustati malo ranije da prošeće psa prije nego što pođe obaviti kupnju. Bila je to gospođa Mikšić, susjeda.

Gospođa Mikšić bila je udovica, a njezin sin jedinac rijetko ju je posjećivao. Stoga je često znala šetati gradom i hodati s kave na kavu. Evo, već se uputila u smjeru gospodina Mortensena. Pozdrave se, pa joj Mortensen iz pristojnosti ponudi da popije s njim kavu. Ona naravno prihvati, te tako počnu ćaskati. Za sat vremena, Mortensen ustane, zahvali se na društvu, pa krene prema tržnici. Iako je znao da je nepristojno ostaviti damu da sjedi sama, nije ga to diralo. U mladosti nije bio neki kavalir, pa smatra da nema smisla išta mijenjati sada kada je već ostario.

Nakon tržnice svrati u banku, a nakon banke otiđe u svoj stan. Sada je već bilo prošlo podne i odluči strusiti jednu prije nego zakuha vodu za juhu. I ovo jutro vidio je ista lica, kao i svako drugo. Ništa novo se ne događa u Zagrebu, tako je bar on primijetio, iako ga tuđi poslovi nisu previše zanimali. Nakon juhe, zazvoni mu zvono na vratima. Bio je to susjed Jurić koji se baš jučer vratio iz Slavonije i donio domaće kobase i rakiju. Žena mu je slomila nogu dok ga nije bilo, pa je sada slobodni duh dok je ona u bolnici. Zamezili oni i strusili za sat vremena pola litre kruške. Pozdrave se, a sada je slijedio popodnevi drijemež od tri do pet, kao i svakog dana. Oko šest, krene naš gospodin u večernju šetnju. Usput stane u obližnjem Konzumu i kupi deterđžent za posuđe. U sedam gleda TV i rješava križaljke, a oko pola devet kada se već vani smrači, pogasi sva svjetla i sjedne na balkon, kao i svaku večer.

Dok tako sjedi u mraku, obično razmišlja o tome što je danas radio. To ga dovede do njegove mladosti i misli o tome što bi radio danas da je ponovno u dvadesetima, jer sve što se prije toga dogodilo njemu je bilo nebitno. Odgovor je uvijek isti, studirao bi. Nakon studija, zaposlio bi se i upao u rutinu. Iz stana na posao, s posla u stan. S navršenih trideset godina upao bi u krizu, te započeo novu epohu svoga života, traženje 'pravog ja'. Nakon tridesetih, u kojima je proputovao Europu tražeći nešto novo, došle bi četrdesete u kojima bi ga počele boljeti kosti od stresa i življenja novog života u tridesetima, pa bi se vratio svojoj rutini, iz stana na posao, s posla u stan. Tako bi dočekaio mirovinu, a s njom i novu rutinu umirovljenika. Zapravo, Mortensen je mrzio kako je proveo svoj život.

Iz djetinjstva se sjeća samo kako je htio brzo odrasti. Zatim ga je zanimao samo studij i novac. Nije se oženio, jer je za njega brak bio samo još jedan komad papira oko kojeg mora voditi brigu, a djecu nije podnosio. Nagledao se naš gospodin svijeta, a sad će umrijeti sam. Zna da bi se gospođa Mikšić vrlo obradovala kada bi ju pozvao u šetnju, no, njegov ponos mu to ne dozvoljava. Ionako je već predvidio cijelu situaciju: nakon igranja uloge „nedodirljivog“, upustio bi se u neku njemu neozbiljnu, njoj ozbiljnu, vezu, a sve bi se završilo ili svađom pa umiranjem, svađom, mirenjem pa umiranjem, ili samo umiranjem. Tako je, Mortensen je čekao smrt, i ništa ga više nije moglo zainteresirati od smrti same. Prijatelji su ga napustili, obitelji nema. Ostao je sam sa sobom, s povremenom interakcijom sa susjedima, ali to je bilo sve. Baš kako je i htio. Ipak, priznaje da malo žali što nije manje mislio samo na sebe. Tješi se da nije toliko sebičan time što svaki dan kupuje novine, gleda televiziju i odvaja malo svog dragocjenog vremena za razmišljanje o događajima u njegovom društvu.

Devet je sati i Mortensen se spremio na počinak. Ne treba njemu dugo da zaspi, on je smiren i opušten čovjek, osim onih dana kada osjeća krizu, kao danas, kao i skoro svaku večer. Pretpostavi što će Sabor odlučiti na sljedećoj sjednici da ima o čemu raspravljati sutra na tržnici, zaklopi oči, no opet ih otvori. Dobio je migrenu od svog tog razmišljanja. Mučila ga je još jedna stvar. Jutarnje novine. Već četrdeset godina kupuje jutarnje novine i prolazi svaki list i stranicu

po nekoliko puta. Sa svakim izdanjem dolaze nove obavijesti. Brinulo ga je tko će prijaviti da se njegovo ime zapiše u knjigu mrtvih i poslati osmrtnicu za novo izdanje.

Rebecca Posavec (GŠ Varaždin)

RIJEČI SE ODJEDNOM RAZLETE U RULET.

Riječi bacam u plavetnilo

Plavetnilo i sol.
Količinu im ne znam. Ni mjeru ni broj.
I zastanem, došla sam na mol.
Tkanina divlja plava, vjetar puše, čini joj kraj.
Galebe slušam, otvaram usta,
Okrećem glavu po plaži. Kasno je.
Već je pusta.
More me moči, na mene divlja,
Bijela pjena što miluje mi stopala, divna je zbilja.
I oko sebe gledam, pozdravljam vjetar,
I riječi odjednom razlete se u rulet.
Njegov spektar.
Guzica na kamenju mi od sjeda trne,
Tijelo samo što u vodu ne nasrne.
I kada srce na sklad me sjetilo,
Ja nečujno, ali grubo,
Bacam riječi u iz rukava plavetnilo...

Glad

Jutra me požuruju.
Ne mogu.
Snovi već na drugi kraj svijeta putuju.
Zašto?

Okus gorčine odjednom preplavi mi tamnu krv.
Ne mogu.
Uzavreo mi um, i zatvorenih kapaka pogled prv.
Brzo...

I gledam oko sebe parne glave,
Zabuljene.
Sve im je ravno, prebrzo slave.
Zagrizla bih zapešće.

Smiješno. Smiješno je sto nije smiješno.
Ha ha ha.
Idemo. Daj, više, idemo rasteretiti dušu!
Ah...

Što je to mojim bedrima da tako peče?
Trzaj.
Ima li neka sila što luđački trbuh mi sječe?
Što?

Već mrak je pao.
Tišina.
Mjeseče, e dosta si mi srao.
Šuti.

I oko nas čuje se neki ružni smrad,
Fuj.
Osjeti se za ispunom glad...

Vid Lež (GimAGM)

ORMAR

Kad smo se ovamo doselili, kupili smo ormar. Bio je taman, star i koštao je manje nego prijevoz komisiona do kuća. Imao je dvoja vrata ukrašena biljnim ornamentima, a treća su bila ostakljena. I, dok smo ga vozili unajmljenim kamionom, u staklu se zrcalio cijeli grad. Morali smo ga vezati konopcem da se ne otvori za vrijeme vožnje i tada sam prvi put, stojeći pokraj njega s tim pletenim konopcem, imao osjećaj vlastite besmislenosti.

Osjećaj vlastite besmislenosti koji je rastao sve jačim svake minute te sam imao osjećaj da ako nešto ne poduzmem život će mi završiti. Stanem. Razbistrim glavu. Razmislim. Ovaj prastari drveni ormar naginjao se nad mnom kao da me uzdignute obrve neodlučno promatrao. Ne mogu ga kriviti. Godine i godine rasta drva u šumi samo da bi ga pretvorili u kvadar s vratima u koji ljudi pohranjuju svoje tvorevine od pamuka ili poliestera koje svakodnevno stavljaju na sebe. Apsurd. Ja sam, s druge strane osjećao određenu vrstu empatije, sažaljenja za ormar. Nisam ga mogao gledati ovako samog, deprimiranog kako stoji na cesti. Odlučio sam ga pomaknuti u kuću. Nije bilo lako, pogotovo zato što je prokleti radnik koji mi ga je pomogao dovesti odmaglio iste stotinke sekunde kad sam mu uručio novac za prijevoz. Nakon sat i pol mukotrpnog hrvanja s drvenim pokvarenjakom, uspjeh ga postaviti u moju spavaću sobu, baš pokraj kreveta, s kojim sam također u dobrim odnosima. „Tako je već bolje“, pomislio sam. Uzeo sam svu odjeću iz ladica male komode u kojoj sam je držao proteklih 6 godina. "Svu odjeću" zvuči opasnije nego što jest, da budem iskren. Imam samo 7 majica i jedne hlače. Ormaru se i to činilo previše. Osuđujuće me promatrao dok sam u njega vješao svoju odjeću. Imao sam osjećaj da moja odjeća neće dugo biti unutra.

Tako je i bilo. Drveno đubre mi je svu odjeću izbacilo van dok sam spavao. „U redu“, pomislim. „Dvojica mogu igrati tu igru“. Odmah sam ga odlučio premjestiti van ispred ulaznih vrata. Neka se malo smrzne, svinja drvena. On će

s mojom odjećom tako. Imam svega majice dugih rukava, a on ovako. Nedoovoljivo.

Pokušao sam ga pomaknuti, no činilo se kao da se nevidljivim nogama ukopao u pod. Mrko sam otišao u podrum i uzeo pajser. Svom silom sam ga digao i pomaknuo se. „Eto ti ga, smeće šumsko“. Za 25 minuta ormar se nalazio ispred kuće. Okrenuo sam se, zalupio mu vrata u lice i vratio se u sobu još malo dremnuti.

Na moje opće iznenađenje, golemi gad je stajao baš tamo gdje sam ga prvi put postavio. Trebao sam biti prestrašen, skamenjen; ormar koji se pomiče sam od sebe!

No iz nekog razloga, jedino što sam osjećao bila je frustracija. Uzdahnem. „U redu, smeđa stoko, ostani“.

Prolazili su dani. Svako jutro sva me moja odjeća koju sam sizifovski svake večeri vraćao u ormar dočekivala na podu kraj kreveta. Nisam odustajao. Jednog jutra, baš kada sam počeo razmišljati je li sve ovo vrijedno višestrukog peglanja, primijetih nešto. 6 majica. Na podu je bilo 6 majica. Ja ih imam 7. Bar se nadam. Još mi je samo falila senilnost. Srećom, pokazalo se da i imam 7 majici. Sedma je bila u ormaru. Visjela je na vješalici na kojoj sam je i ostavio prošle noći. Nisam mogao vjerovati. Ovaj ormar davao mi je filozofske krize svakog jutra, a sada ovako? No, nisam se htio žaliti da me ne čuje kako kukam pa da i zadnju majicu izbacim van. Bolje išta nego ništa, na kraju.

Sljedeće jutro, ista priča. 5 majica na podu, 2 u ormaru. Svako jutro taj tjedan bilo je sve više majica u ormaru, sve dok, u ponedjeljak ujutro, sva moja odjeća nije bila u ormaru. Iznimno olakšanje me preplavilo. Imao sam osjećaj kao da me ova stara stoka počinje prihvaćati. Dosta tužno, budući da je *on* bio u *mojem* domu. Nema veze. Kao što rekoh, bolje išta nego ništa.

Počeli smo živjeti u simbiozi. Ja sam stavljao odjeću u njega, a on je dopuštao da oстане unutra. Znam da se čini apsurdno, ali za mene je granica apsurdna bila prijeđena sekunde kada je ovaj ormar prešao moj kućni prag.

Tako su prolazili dani. Tjedni. Mjeseci. Prije nego što sam to i shvatio, prošla je godina dana. On i ja smo u međuvremenu postali najbolji prijatelji. Ja sam ga

čistio i brinuo se o njemu, a on mi je zauzvrat pričao sve o kućama u kojima je prije mene bio. Sagradili su ga 1917. od nekog starog drveta koje se srušilo na sjeveru Ukrajine. Star čovjek. Ormar. Isto. Objasnio mi je da je razlog njegova neposluha prema meni bio produkt traume i nesigurnosti zato što ga je jedno vrijeme posjedovao entuzijast BDSM igračaka. Jednom kad je shvatio da ja nemam takve namjere prihvatio je moju odjeću. Objasnio sam mu da nemam namjeru u njega spremati sulude seksualne igračke. (Mislim, nisam lud. Onda opet, proteklih godinu dana najbolji prijatelj bio mi je ormar, tako da je ta tvrdnja o ludosti upitna. Ah, što se može.)

Tako smo nastavili živjeti on i ja, sami protiv svijeta.

Sve dok jednoga dana nisam upoznao predivnu djevojku imena Žalfija. To je bila ljubav na prvi pogled. Neću sada duljiti s ljubavnim opisima, oni su za majke u krizi srednjih godina. Sve što trebate znati je da sam ja bio onaj pravi za Žalfiju i ona za mene.

Jednog dana sam je odlučio dovesti kući da ju upoznam sa svojim ormarom. Tada sam shvatio kako to zvuči pa sam odlučio preskočiti upoznavanje nje i ormara. Kada sam je doveo u kuću, ormar mi je dobacio sumnjiv pogled. Mogao sam mu na licu odnosno vratima jasno razaznati ljubomoru. Sljedeće jutro, nakon što je moja divna Žalfija otišla na posao, ormar me pozove u sobu. Rekao mi je da ovako više ne može. Moram izabrati između njega i Žalfije. Bilo je teško, ali slomljenog srca sam izrekao: „Žalfija“. „U redu“, reče ormar. „Odlazim“. Na glavu, odnosno dršku za vrata, je nabio šešir (za koji nemam pojma od kud mu) i otišao kroz vrata usput mi slamajući šarke. Predivno.

Kada se Žalfija vratila s posla, objasnio sam joj situaciju. Zaboravio sam doduše, da drugim ljudima nije normalno da im odabrani partner priča s ormarima. Reagirala je dosta burno, iste večer spakiravši kofere, otišla.

Nisam mogao vjerovati. Oboje su me napustili. Ovo je bilo previše. Odlučio sam da ću ili otići za ormarom ili počinuti suicid.

Nije ga bilo lako pronaći. Prokleti ormar se smjestio u maloj kućici na Bahamima, kod jedne skromne karijske obitelji.

Srećom, prigušivač na mojoj dvocijevki nije uznemirio susjede. Nakon što sam zbrinuo tijela voljenih roditelja i dvojice sinova u septičku jamu iza kuće, raspakirao sam kofere. Ormar je bio u šoku. Nije mogao vjerovati da bih sve to učinio zbog njega. Ja sam mu objasnio da ga volim i da ga više nikada neću napustiti.

Život se ubrzo vratio na staro. Bezbrizno smo živjeli. Život je napokon bio lijep. Jednog jutra probudile su nas policijske sirene i upad bahamskih oficira u kuću. Zaboravio sam da tijela jadne obitelji odaju popriličan miris te su susjedi lagano spojili dva i dva. „Ne brini, reče ormar. Ja ću ovo srediti“.

Izašli smo van, a policija je bez ikakve logičke osnove otvorila vatru po nama. Ormar se bacio pred mene i primio sve metke. Nisam mogao vjerovati. Žrtvovao se za mene. Suznih očiju kleknuo sam kraj njega. Policija je upozoravala da će ponovo zapucati, ali to nije imalo učinka. Život nije imao smisla bez mog voljenog ormara.

Dok nas je kiša metaka oblijevala, ormar me držao u svom naručju gledajući kako život izlazi iz mene, a ja kako mu unutarnja drvena izolacija izlazi van kroz gornju policu kraj staklenih vrata. Ubrzo je sve bilo gotovo.

Na podu smo u lokvi krvi i piljevine ostali samo ja, šizofreničar u svojim ranim dvadesetima i on, trokrilni ormar od dva i pol metra.

Anita Žeželj (GimAGM)

ZAŠTO?

Ovo nije obična priča, ovo je priča o djevojci koja je pokušala razumjeti svijet. Ta je djevojka išla u moju školu, bila je smatrana čudnom zbog izgleda ali još više zbog mišljenja. Nije više s nama, ali njezin pogled na svijet toliko je realan i dubokouman da mora biti ispričan. Tokom cijelog svog života ona je uzela svaku priliku da učini svijet boljim mjestom. Bilo to da je podigla smeće sa ceste ili nahranila gladnog psa.

Kamo ide ovaj put kojim je čovječanstvo krenulo? Svuda oko mene samo su laži, krinke i prijevare. Više nema istine, čak i ono što je istina nije istina. Nikome i ničemu ne možeš vjerovati. Današnji svijet vrti se oko novca i društvenog položaja. Gubimo sve vrijednosti. Zbog toliko laži gubimo značenje jedinog načina kojim smo od početka vremena mogli doprijeti do ljudi, promijeniti njihove stavove, njihovo razmišljanje, riječi. Nema više časti i poštovanja, samo postoje laži. Kamo su nestala ona prvotna načela po kojima smo živjeli? Gdje je ono vrijeme kada smo živjeli časno i voljeli strastveno? Kamo je to nestalo i kako smo to izgubili? Prije su političari i ljudi dizali revolucije jer su željeli bolji život, a danas samo daju pusta obećanja i krađu novce ljudima od kojih traže povjerenje. Istinu možemo kupiti ili ušutkati novcem jer to je jedino što nam je bitno. Zbog tog komada papira vodimo ratove, zbog nafte i resursa, ali to u konačnici dođe na isto. Ne razumijem ratove. Što njima dobiješ? Mir? Ne, mir ne možeš dobiti ratom. Taj mir nije pravi mir jer nastao je od krvi ubijenih ljudi, nastao je na smrti. Kako onda možemo slaviti taj mir? Zapravo, slavimo smrt drugog čovjeka, a to je, iskreno, odvratno. Takav mir trajat će neko vrijeme i onda će rat opet započeti. I tako u krug, kako već idemo stoljećima. Žao mi je i gadi mi se kada vidim kako hvale vojnika koliko je neprijatelja ubio, kako se žrtvovao za svoju domovinu. Kako ne shvaćaju da ne bismo trebali biti neprijatelji, kako ne shvaćaju da smo svi jednaki, da je rasa samo socijalna

podjela. Možda ne izgledamo isto, ali naša anatomija je ista, naša krv je iste boje i svi smo dio jednog svijeta. Ljudi su tako zaokupljeni nevažnim stvarima. Ne vide cijelu sliku. Ne vide kako smo na pogrešnom putu, na putu samouništenja. Svi znamo što se događa s našom klimom i znamo da moramo promijeniti naše načine življenja ali nitko ne radi dovoljno da se to ostvari. Svakog dana zbog nas i naše sebičnosti izumiru vrste životinja i biljaka koje se više nikad neće pojaviti, nestat će zauvijek i bit će zaboravljene. Kako nas nije sram? Žao nam je zbog toga što se događa, ali zašto onda i dalje uništavamo? Mi smo razlog zbog raspada ovog svijeta. Sramim se biti dio ljudskog roda koji svaku ljepotu uspije uništiti. Ne mogu podnijeti da još jedan dan dišem ovaj zagađeni zrak, da hodam cestom okružena autima tamo gdje je nekoć bilo drveće . Pokušavam ljudima objasniti, no nitko ne sluša, naši načini života se moraju promijeniti. Zato ostavljam ove riječi u nadi da će konačno netko vidjeti ono što ja vidim

To su bile njezine zadnje riječi, sve što je ostalo od nje. Pronađena je mrtva u svojoj sobi s pogledom kroz prozor. Željela je da priroda bude zadnje što njezine oči vide. Papir je držala u ruci, ali je pao jer je preduboko razrezala žile, ruke su joj bile tako slabe da više nisu mogle podnijeti ni težinu papira. Bez nje mi je život tmuran jer to je bila djevojka koju sam volio. Toliko je pokušala razumjeti svijet i toliko joj se zgađio da više nije mogla hodati tlom, disati zrak, izgubila se. Ta je djevojka imala toliko ljubavi za sve, toliko sreće u sebi, ali i toliko tuge. I na kraju, tuga je prevladala. Da je barem netko slušao, da sam barem ja slušao...

Edi Erceg (GimAGM)

PISAC

Dosta dugo sam bio sam, usamljen, i bilo mi je dosadno. Ništa. Sve je mirno. Cijeli dan. I tad sam počeo gledati. Počeo sam gledati ljude. Samo gledati. Bilo koga, u tome je i poanta, gledati nasumično. Ljude koji me ne poznaju. Gledam što piju, rade, čitaju, s kim razgovaraju, njihovo držanje, način govora, svaku moguću pojedinost. Ja sam pisac, to jest svakako bih želio biti. To mi je jedina zanimacija u životu. Ako želite napisati dobru knjigu, dobru priču, trebaju vam dobri likovi. Treba vam netko tko će zaintrigirati čitatelje, netko u kome će se ljudi moći pronaći. Zato ja radim sve ovo. Nisam neki čudak ili tako nešto. Svaki autor ima svoj način kako dobiti inspiraciju.

Od svih mjesta najviše volim Rajsku iz nekoliko razloga. Prvi razlog je glazba. Volim rock. Drugi razlog je to što su ljudi uglavnom u skupinama i svi gledaju svoja posla. Treći su ljudi sami. Nigdje nećete naći toliku skupinu raznovrsnih ljudi na jednom mjestu. Dođem u petak oko 5, 6 popodne, sjednem u separe kod šanka, naručim kavu s hladnim mlijekom i počnem. Ne pijem alkohol dok promatram. Moram biti maksimalno fokusiran. Iz toga kuta ne mogu vidjeti cijeli kafić pa napravim kratku rutinu. Odem do WC-a da kratko pogledam ljude na stolcima u kutovima. Nitko zanimljiv. Obavim svoje, operem ruke i odem na kat. Pretvaram se kao da tražim nekoga ili nešto. Također ništa zanimljivo.

Vratim se do separea i nastavim gledati. Čekaj malo. Stani. Imam ga. Čovjek s lijeve strane šanka. Sam je. Kratko pošišan, košulja zavrnutih rukava. Vojnik rekao bih. Frizura i držanje su vojnički. Prvi gumb na košulji mu je otkopčan tako da se može vidjeti vojnički lančić oko vrata. Ima torbu kod stolca. Prevelika je da bi mu bile samo stvari s posla tako da je morao biti u misiji. Preplanulo lice, ali ne i iznad zglobova. Bio je u inozemstvu, ali ne na sunčanju. Naše dečke šalju u Afganistan ili Kosovo, pretpostavljam Afganistan. Izgleda da je novi ovdje. Vratio se iz službe, a sam je došao na piće. Konobar ga je oslovio sa Marko, izgleda da se znaju od nekud. Potencijalni bivši ratni drugovi. Gleda oglase za

stanove na mobitelu i zapisuje kontakte na papir. Mobitel je skup. Samsung. Ne bi trošio novac na njega ako traži stan, znači da je poklon. Ogreban je. Više puta. Bio je u džepu sa ključevima i novčićima. Ne bi se tako ponašao prema skupocjenom predmetu što znači da je imao prethodnog vlasnika. Ugraviran je na poleđini: „Za Domagoja od Adrijane <3 <3 <3.“ Član obitelji mu je dao stari mobitel. Ne otac. To je spravica mlađeg čovjeka. Dakle, u pitanju je brat-
Možda rođak. A tko je Adrijana? Tri srca ukazuju na romantičnu vezu. Skup telefon ukazuje na ženu, ne djevojku. Sigurno mi ga je skoro dala, model je star 6 mjeseci. Brak je u nevolji, čim ga je poklonio nakon 6 mjeseci. Da je ona prekinula, zadržao bi ga za uspomenu. Ne bi rekao čovjek, ali ljudi to rade. Ali ga se oslobodio, on je nju ostavio. Dao je mobitel bratu da ostanu u kontaktu. Traži smještaj, ali izgleda bez pomoći brata. Znači da imaju problema. Možda mu se sviđala šogorica? Ne bih znao. Završio sam svoju kavu i krenuo kući pisati...